

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoP/10/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114225985
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2114225985.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a členov senátu: JUDr. Martina Valentová a JUDr. Eva Behranová, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G. J., nar. XX.X.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa rodičov - matky: PaedDr. U. J., nar. XX.X.XXXX, bytom Z., V. XXX/X, zastúpenej advokátkou: JUDr. Barbora Šruteková, so sídlom Trnava, Hlavná 44 a otca: G. J., nar. X.X.XXXX, bytom P., B. XX, zastúpenému advokátkou: JUDr. Katarína Galová, so sídlom Piešťany, E. Belluša 10, o návrhu matky na zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 8P/85/2014-69 zo dňa 16.12.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd výrokom I. otcovi uložil povinnosť platiť na výživu maloletého sumu 150,- Eur mesačne, vždy do 15. dňa každého mesiaca dopredu k rukám matky s účinnosťou od 1.9.2014. Výrokom II. súd nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 1.9.2014 do 16.12.2014 vo výške 200,- Eur povolil otcovi platiť v splátkach po 5,60 Eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Ostatným výrokom III. súd zmenil rozsudok Okresného súdu Piešťany č.k. 3C/30/2008-95 zo dňa 19.6.2009 v časti výživného v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 9Co/312/2009-137 zo dňa 3.11.2009 v časti výživného.

Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine. Súd pritom vychádzal zo skutkových zistení, že maloletý od septembra 2014 navštevuje prvý ročník základnej školy, náklady na jeho výživu sú primerané jeho veku, matka je zamestnaná s priemerným čistým mesačným zárobkom za rok 2013 vo výške 602,17 Eur a za obdobie od januára do novembra 2014 vo výške 892,22 Eur, keď v príjme za rok 2014 je zohľadnený aj príjem matky ako poslankyne mestského zastupiteľstva. Od júla 2014 došlo u matky k zvýšeniu príjmu v súvislosti s vykonávaním funkcie riaditeľky školy. Otec je zamestnaný s priemerným čistým mesačným príjmom za rok 2013 aj 2014 vo výške 600,- Eur mesačne. Rodičia inú vyživovaciu povinnosť nemajú. Matka býva s maloletým v dome, ktorý vlastní v spoluvlastníckom podiele 1/2. Otec žije v domácnosti sám.

Vecne potom súd argumentoval tým, že od poslednej úpravy výživného v novembri 2009, kedy maloletý navštevoval materskú školu, došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého, ktorý od septembra 2014 začal navštevovať prvý ročník základnej školy, zároveň došlo k zmene pomerov na strane matky podstatným zvýšením jej príjmu, vzhľadom na to je odôvodnená zmena pôvodného

rozhodnutia tak, že súd zvýšil výšku výživného na 150,- Eur mesačne od 1.9.2014, pričom akceptoval preukazované náklady oboch rodičov na bývanie. Neakceptoval výdavok otca na cestovné vo výške 120,- Eur mesačne s poukazom na jeho príjem 600,- Eur mesačne s tým, že vhodné sú náklady na používanie verejnej dopravy. Súd poukázal na súdnu prax a výživné určil v rozsahu 25% príjmu otca, teda vo výške 150,- Eur. Pritom zohľadnil aj tú skutočnosť, že hoci otcovi zdravotný stav nebráni, nevykonáva činnosť stavebného dozoru a teda nezvyšuje si svoj pravidelný mesačný príjem napriek tomu, že si musí byť vedomý, že náklady na výživu dieťaťa rastú. Súd určil zročné výživné za obdobie od 1.9.2014 do 16.12.2014 vo výške 200,- Eur. S poukazom na § 160 ods. 1 O.s.p. povolil dlh uhradiť v mesačných splátkach po 5,60 Eur spolu s bežným výživným, keď zohľadnil aj výšku určeného mesačného výživného. O trovách konania súd nerozhodoval samostatným výrokom, keďže sa jednalo o konanie, ktoré bolo možné začať aj bez návrhu a výrok o trovách s poukazom na § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. potom považoval za nadbytočný.

Proti tomuto rozsudku, v celom jeho rozsahu, podal prostredníctvom svojej advokátky odvolanie otec maloletého, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a rozhodol o zvýšení výživného na sumu 110,- Eur mesačne počnúc dňom 1.9.2014 s tým, že nedoplatok bude povolený otcovi uhradiť v splátkach po 10,- Eur. Ako odvolacie dôvody označil dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p. Po citácii ust. § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine a § 163 ods. 1 O.s.p. otec vyslovil názor, že súd nesprávne zistil skutkový stav veci a následne právnu normu o podstatnej zmene pomerov spojených so zvýšením výživného nesprávne aplikoval. Zdôraznil, že súd musí skúmať zmeny pomerov účastníkov od poslednej úpravy komplexne. Vyslovil názor, že zvýšenie výživného na 150,- Eur nereflektuje zmeny pomerov, ku ktorým došlo v medziobdobí. Súd dospel k nesprávnemu skutkovému záveru ak v odôvodnení napadnutého rozsudku uvádza, že naposledy bolo o výživnom na maloletého rozhodnuté v novembri 2009, kedy maloletý navštevoval materskú škôlku, keďže maloletý v tom čase materskú škôlku nenavštevoval, ani objektívne nemohol, starala sa o neho platená opatrovatelka. V ďalšom odvolateľ poukázal na to, že dieťa má v období po narodení až do obdobia pred navštevovaním predškolského zariadenia vysoké náklady, po čase sa tieto náklady znižujú a začínajú sa opäť zvyšovať pri nástupe dieťaťa do školy a tak odôvodnené potreby maloletého v čase ostatnej úpravy výživného t.j. 21-mesačného dieťaťa oproti odôvodneným potrebám prváka sú kvalitatívne podobné, zmenila sa iba ich forma. Pokiaľ súd zohľadnil skutočnosť, že u maloletého sa zvýšili náklady na život, mal tiež zohľadniť, že vývoj životných nákladov nastal i na strane otca s poukazom na to, že jeho príjem sa nezvýšil, v medziobdobí nenadobudol žiaden majetok, naopak práve matke viac ako dvojnásobne vzrástol príjem. Matka v súčasnosti tak ako v čase predchádzajúcej úpravy osobnú starostlivosť dieťaťu nezabezpečovala osobne. Odvolateľ namietal, že súd nijako nešpecifikoval tvrdenú podstatnú zmenu pomerov na strane maloletého nástupom do základnej školy, toto neporovnal s ostatným rozhodnutím o výške výživného a preto rozsudok považuje aj za čiastočne nepreskúmateľný. Pokiaľ súd namieta, že otec nevyužíva možnosť výkonu práce stavebného dozoru, odvolateľ poukázal na to, že toto preškolenie mu zaplatí zamestnávateľ a u zamestnávateľa ho aj plne využíva. Činnosť stavebného dozoru nie je možné vykonávať mimo riadneho pracovného času, pretože je viazaná na prítomnosť stavebného dozoru na stavbách súbežne s prítomnosťou stavebných zamestnancov a investora. Hľadanie si iného zamestnania alebo podnikania by bolo pre otca zbytočným a neprimeraným rizikom. Pokiaľ súd poukazuje na súdnu prax o rozpätí výživného v rozsahu 25% až 30% z príjmu rodiča, otec poukázal na to, že toto pravidlo v súdnych rozhodnutiach variuje a v takomto rozsahu sa pohybuje v prípade viacerých vyživovacích povinností alebo v prípade zvýšených výdavkov na deti. Podľa odvolateľa v danom prípade išlo o neprípustnú reparáciu pôvodného rozhodnutia. Otec s rozsudkom nesúhlasí a považuje ho za hrubo odporujúci realite zvyšovania nákladov. Je ochotný súhlasiť so zvýšením výživného na 110,- Eur mesačne od 1.9.2014.

Matka maloletého, ani kolízny opatrovník odvolací návrh nepodali.

Matka maloletého vo svojom písomnom vyjadrení k doručenému odvolaniu otca predostretom prostredníctvom jej advokátky navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že otca zaviazá prispievať na dieťa zvýšeným výživným vo výške 300,- Eur s účinnosťou od 29.1.2014, pričom zameškané výživné mu umožní zaplatiť v primeraných splátkach pod stratou výhody splátok, pričom argumentovala tým, že ide o beznávrhové konanie. Ona nesúhlasí s rozhodnutím súdu v časti zvýšenie výživného iba na sumu 150,- Eur mesačne, ako ani s počiatkom zvýšenia výživného od 1.9.2014. Nesúhlasí s tvrdením otca o rovnakých výdavkoch na dieťa v čase predchádzajúcej úpravy a v súčasnosti, pretože ako je zjavné za ideálnych podmienok sa má výživné vždy so stúpajúcim vekom

stupňovať nahor a za zmenu pomerov sa považuje vždy obdobie dvoch až troch rokov. Poukázala na to, že právna zástupkyňa otca účelovo dezinterpretuje § 62 ods. 5 Zákona o rodine, podľa ktorého sa zohľadňujú iba tie výdavky povinného rodiča, ktoré je nevyhnutné vynaložiť a ostatné nie. Zohľadňovanie vývoja životných nákladov na strane otca nie je potrebné do takej miery ako to navrhuje otec. Keďže otec pokiaľ sa uspokojuje so svojim zamestnaním, v ktorom sa jeho príjem nezvyšuje a je mu nepostačujúci, mal vyvinúť úsilie o zvýšenie svojho príjmu a zmenu svojej životnej úrovne, podobne ako to urobila matka, ktorej snaha a úspech nemôžu byť na ujmu maloletého. Suma 110,- Eur, na ktorú otec navrhuje zvýšiť výživné nemá oporu v súčasnej súdnej praxi pri výpočte výživného, nakoľko by nepredstavovala ani 20% z čistého príjmu otca. Podľa názoru matky podmienky na zvýšenie výživného boli splnené už dňom podania návrhu na začatie konania 29.1.2014, preto súd pochybil, keď výživné priznal až dňom 1.9.2014, kedy sa pomery maloletého opätovne zmenili, čo odôvodnilo ďalšie zvýšenie výživného.

Krajský súd v Trnave ako súd (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) v spojení s § 81 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z.z.) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je v celom rozsahu vecne správny a preto boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu bolo posúdiť, či prvostupňový súd v danej veci rozhodol správne v súlade so zákonom a skutkovými okolnosťami daného prípadu, ak výživné otca na maloletého G. zvýšil zo sumy 100,- Eur na sumu 150,- Eur mesačne s účinnosťou od 1.9.2014.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie zvýšenia výživného, keď prvostupňový súd vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu pre rozhodnutie danej veci a zároveň jeho výsledky i správnym spôsobom vyhodnotil a dospel k správnym skutkovým záverom a pretože odvolací súd zdieľa i právne závery súdu prvého stupňa vo veci, ktorý na vec aplikoval správne zákonné ustanovenia a tieto i správnym spôsobom vyložil a aplikoval, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty otca a ani argumenty matky v písomnom vyjadrení k odvolaniu nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvého stupňa odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvého stupňa sa žiada dodať už iba nasledovné.

Odvolací súd zhodne s prvostupňovým je toho názoru, že za čas šiestich rokov od poslednej úpravy výživného v roku 2009, kedy bol maloletý batol'a vo veku cca jeden a trištvrte roka došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého, keď náklady na jeho výživu vzrástli, osobitne od 1.9.2014, kedy začal navštevovať základnú školu. Podľa názoru odvolacieho súdu je pravdou, že v prvom období života má dieťa zvýšené výdavky na výživu najmä v súvislosti so zakupovaním plienok a špeciálnej stravy, nie je ale možné tvrdiť, že náklady na výživu dieťaťa krátko po jeho narodení sú rovnaké ako v čase začatia navštevovania povinnej školskej dochádzky, naopak v tomto období všeobecne dochádza u detí k podstatnému zvýšeniu nákladov a to nielen v súvislosti so zakupovaním oblečenia, obuvi, školských potrieb a pomôcok, ale i v súvislosti s tým, že deti v tomto období začínajú navštevovať rôzne krúžky, venujú sa rôznym záľubám. Navyiac v danom prípade za obdobie šiestich rokov i nesporne vzrástli životné náklady maloletého. Prvostupňový súd preto správne v preskúmanom rozsudku prihliadol na túto podstatnú zmenu pomerov a výživné zvýšil od 1.9.2014. Keďže pre zvýšenie výživného je relevantnou iba podstatná zmena pomerov závažnejšieho charakteru, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov, ani odvolací súd nepovažoval za dôvodné zvýšenie výživného pred 1.9.2014, ako sa toho domáhala matka.

Odvolací súd sa plne zhodol so závermi súdu prvého stupňa nielen v počiatku zvýšenia výživného, ale i v časti samotnej sumy zvýšenia výživného. I odvolací súd bol toho názoru, že zvýšenie výživného z

pôvodnej sumy zo 100,- Eur na 150,- Eur mesačne za situácie, keď matka podľa preukázaného dosahuje v ostatnom období priemerný čistý mesačný príjem cca 900,- Eur a čase predchádzajúcej úpravy mala príjem 430,- Eur mesačne a otec v čase predchádzajúcej úpravy aj v súčasnosti má príjem na úrovni cca 600,- Eur mesačne, je primerané a zohľadňuje možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov a na druhej strane odôvodnené potreby maloletého G., u ktorého zvýšené náklady na výživu preukázané neboli. Je tiež plne v súlade so zaužívanou súdnou praxou, na ktorú poukázal i prvostupňový súd, že výživné povinného rodiča by malo dosahovať cca 25% až 30% jeho čistého mesačného príjmu, samozrejme s prihliadnutím na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu. Nie je pravdou, ako to tvrdí otec v podanom odvolaní, že toto pravidlo sa uplatňuje iba pri viacerých výživových povinnostiach a v prípadoch, keď sú zvýšené náklady detí na výživu. Určenie vyššieho výživného i na sumu 300,- Eur mesačne ako sa toho domáhala matka, by bolo i podľa názoru odvolacieho súdu v rozpore s vyššie uvedeným a nezohľadňovalo by aktuálne odôvodnené potreby dieťaťa ani možnosti schopnosti a majetkové pomery rodičov.

Treba prisvedčiť tvrdeniu otca v podanom odvolaní, že i náklady dospelého človeka za obdobie od roku 2009 vzrástli, to sa ale týka nielen jeho, ale i matky, rovnako i maloletého. Je nerozhodným, ak súd v odôvodnení rozsudku nesprávne uviedol, že v čase predchádzajúcej úpravy maloletý navštevoval materskú škôlku, keďže z toho nevyvodil žiadne následky majúce vplyv na výšku určeného výživného. I keď matka maloletému aktuálne už neposkytuje taký rozsah osobnej starostlivosti, ako tomu bolo v útlejšom veku, predsa len je to ona, ktorá sa o neho osobne stará, pričom dieťa vo veku 7 rokov ešte stále vyžaduje rozsiahlu osobnú starostlivosť zo strany rodiča. Prvostupňový súd pritom pri preskúmanom rozsudku vychádzal s príjmu otca cca 600,- Eur mesačne a preto nezohrala podstatnú rolu pri určení výživného tá skutočnosť, že vytkol otcovi, že nevykonáva činnosť stavebného dozoru a nezvyšuje si tak svoj príjem. Keďže prvostupňový súd svoje rozhodnutie oprel o preukázané podstatné zmeny pomerov, nemá oporu tvrdenie odvolateľa, že neprípustne reparaoval pôvodný rozsudok o výživnom.

Ďalšou odvolacou argumentáciou predostretou účastníkmi sa odvolací súd nepovažoval za potrebné osobitne zaoberať, keďže bola z jeho pohľadu irelevantná, nespôsobilá ovplyvniť počiatok a výšku zvýšenia výživného.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa s použitím ust. § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil a to včítane vecne správneho výroku o nedoplatku na zročnom výživnom a o zmene predchádzajúceho rozsudku.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 146 ods. 1 písm. c) v spojení s § 81 ods. 1 O.s.p. s použitím § 224 ods. 1 O.s.p.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.